

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitulvm XXV. Quâ fronte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

gere, si respondere recuset, præterquam de crimine graui & manifesto, ob quod ipso facto damnatus videatur.

Not. I. Appellatio non suspendit, jurisdictionem Iudicis nisi in causa, in qua appellatur, potest tamen in alia causa recusari Iudex vt suspectus, si suspicio allegetur & coram arbitrariis probetur, quia videlicet in priori causa grauabit & ideo periculum fit, quia etiam in hac grauabit, c. *Ad hoc. 6. h. t.*

Not. II. Sicuti in facto notorio non conceditur appellatio, ita nec Iudicis recusatio, verum exceptio Iudicis incompetens, etiam in causa delicti notorii admitti debet, sicut *Franc. hic docet n. 5.* & vide quæ dixi in c. *Peruenit. 13. hoc tit.*

CAPITVLVM XXV.

Quâ fronte.

PARAPHRASIS.

In primis Alex. III. reprehendit Archiepiscopum Cantuariens. quod juris ordinem peruertens, non in Ecclesia, sicut honestum & Canonicum est, nec in palatio, aut Camera sua, sed in Regis Camera contra juris præscriptum & officii Pontificalis dignitatē, Episcoporum electiones confirmat, nihilominus respondet ipsi ad interrogationem: quod si quis ob contumaciam, aliamue causam excommunicationis vel interdicti vinculo obstrictus sit, offerat verò se ad parendum iustis Ecclesiæ mandatis, Iudex eum, ne in excommunicatione decedat, absolvere poterit, tamen si Aduersarius contradicat, & ne id fiat, appellet, ab illo tamen priusquam absoluat, sufficiens cautio recipi debet, vt vel in præsentia Papæ (si is, contra quem appellatur, consensum dederit) vel coram Iudice, cui is causam delegarit, juris æquitati se submittere & parere velit. Idem quoque dicendum in casu, si quis se irrationabiliter excommunicatum aut interdicto subiectum esse dicat, sed nihilominus promittat & ca-

ueat de parèdo juri, quod absolui debeat à superiore. v. g. Archi Episcopo, tamen si Episcopus. v. g. qui excommunicauit, relucetetur & appellet.

SVMMA RIVM.

1. Confirmatio Prælati fieri potest in Ecclesia, vel palatio aut Camera confirmantis Ecclesiastici superioris, non autem in curia, vel palatio Principis secularis, quamuis si hic fieret, confirmatio vel electio non foret irrita, sed irritari posset.
2. Processus iudicii secularis in Ecclesia institutus irritus est, non autem causa Ecclesiastica.
3. Excommunicatio ab homine interdum infligitur ob solam contumaciam, interdum verò ob crimen, in quo contumaciter perseuerat.
4. Excommunicato appellante ad Sedem Apostolicam, appellatione non obstante, potest a iudice peti absolutio, & debet ab eo conferri, contradicente etiam aduersario, salua interim causa appellationis, & præstata prius cautione.
5. Si excommunicatus vel interdictus à Prælato inferiore v. g. Episcopo ex officio procedente, querelam deferat ad Superiorem tanquam grauatus, absolui is debet, præstata cautione, non obstante contradictione Episcopi, & appellatione eius ad Pontificem.

Not. I. Confirmatio Prælati fieri potest in Ecclesia vel Palatio aut Camera confirmantis Ecclesiastici superioris, non autem in Curia aut Palatio Principis secularis, idemque eadem ratione intelligi debet de aliis causis Ecclesiasticis.

Rectè tamen monet hinc Innoc. quod electio aut confirmatio Prælati contra juris ordinem facta in domo Principis secularis, ex hoc tantum cap. non sit irrita, cum id jure expressum non sit, quamuis irritari possit tanquam contra Canones facta, sicuti de electione dixi in *D. de Prælatibus Ecclesiasticis. q. 33. argum. c. Quamquam. 18. de elect. in 6.*

Porro, licet confirmatio Prælati in Ecclesia rectè fiat, si tamen appareat contradic-

tor,

tor, ita vt iudicialis agitata sit, decet magis, vt in confirmatoris Palatio, aut Confistorio contendatur, non in Ecclesia, quæ domus orationis est, non iurgiorum, vt hîc notauit *Alex. n. 4.* Nec obstat *c. vlt. 2. q. 2.* nam puto *gl.* esse deceptam ibi, cùm nomine Ecclesiæ intelligit locum sacrum: nam ex sequentibus verbis *vbi testes essent singulorum*, satis colligitur, sermonem esse de Congregatione fidelium. Hoc tamen discrimen est, quòd Iudicii secularis processus in Ecclesia institutus irritus sit, non autem processus causæ Ecclesiasticæ. *c. 2. iuncta gl. verb. processus de immunit. Eccles. in 6.*

Not. II. Excommunicatio ab homine seu Iudice interdum infligitur ob solam contumaciam, quia v. g. citatus comparere non vult, interdum verò ob crimen, in quo contumaciter perseuerat. v. g. Clericus concubinam dimittere recusans. Ita *Alex. hîc. n. 30.* & videri potest. *gl. in c. duo sunt. 10. dist. 96. verb. videbatur.* vbi eleganter ait: tametsi parua culpa non sit sufficiens causa excommunicationis, si tamen accedat contumacia, sufficientem adesse causam; quælibet contumacia, inquit, digna est excommunicatione, imò tantò maior videtur esse contumacia, quanto ex re minore consurgit.

Not. III. Si excommunicatus appellârit ad Sedem Apostolicam, & Iudex detulerit appellationi, hoc non obstante ab eod. Iudice peti potest absolutio, salua appellationis causa, eamque absolutionem præstita prius cautione (sicut in textu dicitur) Iudex conferre debet, tametsi Aduersarius contradicat. Ita explicat hîc *Innoc. Joan. Andr. n. 3. Imol. n. 4.* Ratio est, partim, quia ex vna parte per hanc absolutionem cursus appellationis nequaquam impeditur, sicuti docent DD. in *c. Question. 21.* vbi *Alex. n. 16. hoc lit.* partim, quia necessitas excommunicati id postulat, ne, priusquam appellationis causam prosequatur, in excommunicatione decedat, idemque sentiendum est de personalis interdicti censura, cùm etiam ea mortuum priuet sacre sepulturæ beneficio, vt docuit *l. 1. n. 5. p. 4. c. 2.* non item sus-

pensio; quate si quis à suspensionis illatâ censurâ tanquam grauatus appellat, absolutionem non à Iudice à quo, sed à Iudice ad quem petere debet. videri potest *Suar. de censur. 29. S. 2. n. 3.*

Not. IV. Si excommunicatus vel interdictus à Prælato inferiore. v. g. Episcopo ex officio procedente, querelam deferat ad superiorem, videlicet Archi-Episcopum, tanquam grauatus, absolui is debet præstita cautione de parendo iuri, non obstante, quòd Episcopus contradicat & ad Pontificem appellet. Ita *Imol. hîc. n. 6.* & dicitur *inf. in c. Ex p. 23. de sent. excommunicat.*

CAPITVLVM XXVI.

Reprehensibilis.

PARAPHRASIS.

Alex. III. in Generali Lateranensi Concilio *c. 6.* prohibuit, ne Ecclesiarum Prælati in subditos suos suspensionis aut excommunicationis sententiam proferant, non præcedente Canonica monitione, nisi talis culpa sit, quæ ipso iure censuram huiusmodi annexam habeat. Præterea, ne subditi contra disciplinam Ecclesiasticam appellent, sin autem aliquis ex causa rationabili appellârit, tum Iudex à quo competentem ei terminum temporis assignet, intra quem, si appellationem neglexerit, Prælati à quo appellatum, resumat jurisdictionem. Deinde si intra terminum veniente eo, contra quem appellatû est, is, qui appellauit in quocunq; negotio, non aduenerit, condemnandus est, ad compensationem expensarum factarû ab aduersario, dummodò quid proprium habeat, vt vel hac ratione compescatur ab appellatione temeraria; potissimum verò Religiosis vetatur, ne, si ob excessum aliquem corrigendi sint, contra Regularem disciplinam Prælati & Capituli appellare præsumant, sed humiliter ac deuotè sibi salutarem pœnam suscipiant.

SYM-